[2021] 8 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 408

ਕਪਤਾਨ ਸਿੰਘ

ਬਨਾਮ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ

(2021 ਦੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 787)

ਅਗਸਤ 13, 2021

[ਡਾ. ਧਨੰਜਯ ਵਾਈ. ਚੰਦਰਚੂੜ ਅਤੇ ਐਮ. ਆਰ. ਸ਼ਾਹ, ਜੇ.ਜੇ.]

ਅਪਰਾਧਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤਾ, 1973:

ਧਾਰਾ 482 - ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀਆਂ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ - ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨਿੱਜੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 147, 148, 149, 406, 329 ਅਤੇ 386 ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਲੰਬਿਤ ਹੈ - ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਧਾਰਾ 482 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ - ਹੋਲਡ ਦੀ ਸਥਿਰਤਾ: ਟਿਕਾਊ ਨਹੀਂ - ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਧਾਰਾ 482 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ - ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਜਾਂਚ / ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ ਇਕੱਤਰ ਕੀਤੀ ਸਮੱਗਰੀ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਇਥੋਂ ਤਕ ਕਿ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬਿਆਨ - ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਇਸ ਤੱਥ ਦੀ ਕਦਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਕਿ ਬਹੁਤ ਗੰਭੀਰ ਮੁੱਦੇ/ਦੋਸ਼ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੇ ਸਮੇਂ ਜਾਂਚ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ - ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਪਹਿਲੂਆਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰ ਦਿੱਤਾ - ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਰਹੀ ਹੋਵੇ। ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣਾ - ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਹ ਦੇਖ ਕੇ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਅਸਲ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਕੋਲ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ - ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 482 ਤਹਿਤ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਸ. 482 – ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀ - ਦਾਇਰੇ ਅਤੇ ਸੀਮਾ - ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰੇ ਕੀਤੇ ਗਏ।

ਅਪੀਲ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਅਦਾਲਤ

ਆਯੋਜਿਤ: **1.1 ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਧਾਰਾ 482 ਸੀਆਰਪੀਸੀ [ਪੈਰਾ 9.3] [419-ਡੀ-ਈ] ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ**

1.2 ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 482 ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 147, 148, 149, 406, 329 ਅਤੇ 386 ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਕਦੋਂ

ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 482 ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕਰਨ, ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕਰਨ ਅਤੇ ਘਟਨਾ ਵਾਲੀ ਥਾਂ ਤੋਂ ਸਬੂਤ ਇਕੱਠੇ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਸੁਤੰਤਰ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਅਤੇ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਧਾਰਾ 147 ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਦਾਇਰ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 148, 149, 406, 329 ਅਤੇ 386 ਅਤੇ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੇ ਵੀ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦਾ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਜਾਂਚ/ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ ਇਕੱਤਰ ਕੀਤੀ ਸਮੱਗਰੀ ਅਤੇ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਬਿਆਨਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ। ਜੇ ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 482 ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ ਦੇ ਪੜ੍ਹਾਅ 'ਤੇ ਸੀ, ਤਾਂ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ./ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਹੀ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਅਤੇ ਕੀ ਕਿਸੇ ਸੰਗਿਆਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਇਸ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਦੋਂ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਸਬੂਤ ਇਕੱਤਰ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਜਾਂਚ/ਜਾਂਚ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਮਾਮਲਾ ਵੱਖਰੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਖੜ੍ਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ ਇਕੱਤਰ ਕੀਤੀ ਸਮੱਗਰੀ / ਸਬੂਤਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਪੜ੍ਹਾਅ 'ਤੇ ਵੀ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਕੇਸ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾ ਰਹੀ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 9.1] [418- ਏ-ਐੱਫ]

1.3 ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਇਸ ਤੱਥ ਦੀ ਕਦਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੀ ਕਿ ਬਹੁਤ ਗੰਭੀਰ ਤ੍ਰਿਸ਼ਣਾਯੋਗ ਮੁੱਦੇ/ਦੋਸ਼ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੇ ਸਮੇਂ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਪਹਿਲੂਆਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੀ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 2 ਅਤੇ ਐਮਡੀ ਦਾ ਦਸਤਾਵੇਜ਼-ਸੰਯੁਕਤ ਨੇਟਰਾਈਜ਼ਡ ਹਲਫਨਾਮਾ, ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਲਜ਼ਮ ਨੰਬਰ 2 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, 25 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਉਸ ਨੂੰ ਹੀ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਗੰਭੀਰ ਵਿਵਾਦ ਹੈ। ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੌਰਾਨ 25 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਉਕਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸੰਯੁਕਤ ਨੇਟਰਾਈਜ਼ਡ ਹਲਫਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਅਨੁਸਾਰ 25 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਹ ਵੀ ਵਿਚਾਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਵੇਚਣ ਲਈ ਪਹਿਲਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ 25 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਵਿਕਰੀ ਦੱਸੇ ਗਏ ਹਨ

ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਚੈੱਕਾਂ ਦੁਆਰਾ 10 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਰਜਿਸਟਰਡ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 10] [419- ਈ-ਐਚ; 420- ਏ-ਬੀ]

1.4 ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ ਕਿ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 406 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਕੋਈ ਕੇਸ ਨਹੀਂ ਬਣਦਾ, ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਖੁਦ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਸੰਯੁਕਤ ਨੋਟਰਾਈਜ਼ਡ ਹਲਫਨਾਮਾ ਗੰਭੀਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਵਾਦਪੂਰਨ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਿਵਲ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਇਸ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਥੋਂ ਤਕ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੀ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਵਿਚ ਅਸਫਲ ਰਹੀ ਕਿ ਉਕਤ ਕਥਿਤ ਸੰਯੁਕਤ ਨੋਟਰਾਈਜ਼ਡ ਹਲਫਨਾਮੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 467, 468, 471 ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਇਕ ਹੋਰ ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਵੀ ਕਬਜ਼ਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜਦੋਂ ਸੰਯੁਕਤ ਨੋਟਰਾਈਜ਼ਡ ਹਲਫਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਅਨੁਸਾਰ 25 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਗੰਭੀਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਵਾਦਪੂਰਨ ਹੈ ਅਤੇ 2 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੇ 5-5 ਚੈੱਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਚੈੱਕ ਵੀ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਬਜ਼ਾ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ (ਜੋ ਕਿ ਗੰਭੀਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਵਾਦਪੂਰਨ ਹੈ) ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਜਾਇਦਾਦ ਸੌਂਪਣਾ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਇਹ ਰਾਏ ਦੇਣਾ ਕਿ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 406 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਕੋਈ ਕੇਸ ਨਹੀਂ ਬਣਦਾ, ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੌਰਾਨ ਉਕਤ ਪਹਿਲੂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਪਹਿਲਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਐਮਡੀ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੁਲਜ਼ਮ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਵੀ ਸਿਰਫ ਸਥਾਈ ਰੋਕ ਲਈ। ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਲਈ ਕੋਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੇ ਪਹਿਲੂਆਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚਾਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋ ਕੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਘੋਰ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾ ਰਹੀ ਸੀ। [ਪੈਰਾ 11] [420- ਬੀ-ਜੀ]

1.5 ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਹ ਦੇਖ ਕੇ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਅਸਲ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਕੋਲ ਕੋਈ ਟਿੱਡੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਟਿੱਪਣੀ ਇਸ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਾਊਂਟਰ ਦੇ ਨਾਲ ਪਾਵਰ ਆਫ ਅਟਾਰਨੀ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜਦੋਂ ਐਫਆਈਆਰ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਐਮਡੀ ਨੇ ਪਾਵਰ ਆਫ ਅਟਾਰਨੀ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ, ਦੋਸ਼ੀ ਅਤੇ ਸੁਤੰਤਰ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਹਨ

ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਗਵਾਹਾਂ 'ਤੇ ਸੁਣਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਕੋਲ ਪਾਵਰ ਆਫ ਅਟਾਰਨੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। [ਪੈਰਾ 12] [420- ਜੀ-ਐਚ; 421-ਏ-ਬੀ]

1.6 ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 482 ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਫੈਸਲਾ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਅਸਥਿਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਆਪਣੇ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧਣਾ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 13] [421- ਬੀ-ਸੀ]

ਦਿਨੇਸ਼ਭਾਈ ਚੰਦੂਭਾਈ ਪਟੇਲ ਬਨਾਮ ਗੁਜਰਾਤ ਰਾਜ, **(2018) 3 ਐਸਸੀਸੀ 104: [2018] 1 ਐਸਸੀਆਰ 62;** *ਧਰੁਵਰਮ ਮੁਰਲੀਧਰ ਸੋਨਾਰ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ,* **(2019) 18 ਐਸਸੀਸੀ 191: [2018] ਐਸਸੀਆਰ 920;** *ਸੀਬੀਆਈ ਬਨਾਮ ਅਰਵਿੰਦ ਖੰਨਾ,* **(2019) 10 ਐਸਸੀਸੀ 686: [2019] 13 ਐਸਸੀਆਰ 470;** *ਤੇਲੰਗਾਨਾ ਬਨਾਮ ਮਨਾਗੀਪੇਟ,* **(2019) 19 ਐਸਸੀਸੀ 87; XYZ** *ਬਨਾਮ ਗੁਜਰਾਤ ਰਾਜ,* **(2019) 10 ਐਸਸੀਸੀ 337;** *ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਭਜਨ ਲਾਲ,* **(1992) ਪੂਰਕ 1 ਐਸਸੀਸੀ 335: [1990] 3 ਪੂਰਕ ਐਸਸੀਆਰ 259 - ਭਰੋਸੇਯੋਗ।**

<u>ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ</u>

[2018] 1 ਐਸਸੀਆਰ 62	**'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ**	**ਪੈਰਾ 9.1**
[2018] ਐਸਸੀਆਰ 920	**'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ**	**ਪੈਰਾ 9.2**
[2019] 13 ਐਸਸੀਆਰ 470	**'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ**	**ਪੈਰਾ 9.2**
(2019) 19 ਐਸਸੀਸੀ 87	**'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ**	**ਪੈਰਾ 9.2**
(2019) 10 ਐਸਸੀਸੀ 337	**'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ**	**ਪੈਰਾ 9.2**
[1990] 3 ਪੂਰਕ ਐਸਸੀਆਰ 259	**'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ**	**ਪੈਰਾ 9.2**

ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: 2021 ਦੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 787

2016 ਦੀ ਸੀਆਰਐਲ ਮਿਸਕ ਅਰਜ਼ੀ ਨੰਬਰ 1697 ਵਿੱਚ ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ 29.07.2020 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ।

ਸੰਤੋਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਪਾਂਡੇ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ।

ਦੇਵਦੱਤ ਕਾਮਤ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ, ਅੰਕਿਤ ਗੋਇਲ, ਅਮਿਤ ਕੁਮਾਰ ਸਿੰਘ, ਅਵਨੀਸ਼ ਪਾਂਡੇ, ਯੁਗੰਧਰਾ ਪਵਾਰ ਝਾਅ, ਅਸ਼ਵਿਨ ਨਾਇਰ, ਕੁਨਾਲ ਵਰਮਾ, ਐਡਵੋਕੇਟ

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ

ਐਮ.ਆਰ. ਸ਼ਾਹ, ਜੇ.

1. ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ 2016 ਦੀ ਧਾਰਾ 482 ਨੰਬਰ 1697 ਤਹਿਤ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ 29.07.2020 ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਅਤੇ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਨਾ, ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਧਾਰਾ 482 ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਧਾਰਾ 147 ਤਹਿਤ 2015 ਦੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕੇਸ ਨੰਬਰ 3302 ਦੀ ਸਮੁੱਚੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਕਾਨਪੁਰ ਨਗਰ ਦੇ ਆਈ-ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਚੀਫ ਮੈਟਰੋਪੋਲੀਟਨ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ 148, 149, 406, 329 ਅਤੇ 386 ਆਈਪੀਸੀ, ਪੀਐਸ ਬਰੜਾ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕਾਨਪੁਰ ਨਗਰ, ਅਸਲ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

2. ਇਹ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 147, 148, 149, 406, 329 ਅਤੇ 386 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਨਿੱਜੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 156 (3) ਤਹਿਤ ਵਿਦਵਾਨ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ; ਕਾਨਪੁਰ ਨਗਰ ਦੇ ਵਧੀਕ ਮੁੱਖ ਮੈਟਰੋਪੋਲੀਟਨ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੇ 07.09.2015 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਰਾਹੀਂ ਅਰਜ਼ੀ/ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਅਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਵੇਖਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਸੰਗੀਨ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਲੱਭਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਇਹ ਵੇਖਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਇਸ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 156 (3) ਤਹਿਤ ਉਕਤ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰ ਲਿਆ ਅਤੇ ਸਬੰਧਤ ਸਟੇਸ਼ਨ ਹਾਊਸ ਅਫਸਰ ਨੂੰ ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ। ਕਾਨੂੰਨ।

2.1 ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਬੰਧਤ ਐਸਐਚਓ ਨੇ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 147, 148, 149, 406, 329 ਅਤੇ 386 ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਨਿੱਜੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਵਿਰੁੱਧ 2015 ਦੇ ਕੇਸ ਕ੍ਰਾਈਮ ਨੰਬਰ 0645 ਵਜੋਂ ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕੀਤੀ। ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਵਿੱਚ ਲਗਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਮੁੰਨੀ ਦੇਵੀ ਪਲਾਟ ਨੰਬਰ 1342, ਡਬਲਯੂ ਬਲਾਕ 2 ਯੋਜਨਾ ਜੂਹੀ ਕਲਾ, ਦਾਮੋਦਰ ਨਗਰ, 387 ਵਰਗ ਫੁੱਟ ਦੀ ਮਾਲਕ ਸੀ; ਕਿ ਉਸਨੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਕਪਤਾਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਉਕਤ ਪਲਾਟ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣਾ ਪਾਵਰ ਆਫ ਅਟਾਰਨੀ ਹੋਲਡਰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ; ਕਿ ਮੁੰਨੀ ਦੇਵੀ ਉਕਤ ਪਲਾਟ ਵੇਚਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਸੀ; ਕਿ ਉਸਨੇ 27.10.2010 ਨੂੰ ਮਮਤਾ ਗੁਪਤਾ - ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 3 ਨਾਲ 25,00,000/- ਰੁਪਏ ਦੀ ਕੁੱਲ ਵਿਕਰੀ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਵੇਚਣ ਲਈ ਇੱਕ ਰਜਿਸਟਰਡ ਸਮਝੌਤਾ ਕੀਤਾ; ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਸਮੇਂ, ਖਰੀਦਦਾਰ - ਮਮਤਾ ਗੁਪਤਾ ਨੇ ਆਈਸੀਆਈਸੀਆਈ ਬੈਂਕ, ਬ੍ਰਾਂਚ ਗੋਵਿੰਦ ਨਗਰ, ਕਾਨਪੁਰ ਤੋਂ ਲਏ ਗਏ 2-2 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੇ ਪੰਜ ਚੈੱਕ ਸੌਂਪੇ; ਮੁੰਨੀ ਦੇਵੀ ਨੇ 15.11.2010 ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਬੈਂਕ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਚੈੱਕ ਨੰਬਰ 502314 ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਕਤ ਚੈੱਕ "ਨਾਕਾਫੀ ਫੰਡਾਂ ਕਾਰਨ" ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ; ਜਦੋਂ ਚੈੱਕ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਤਾਂ ਮੁੰਨੀ ਦੇਵੀ ਨੇ ਮਮਤਾ ਗੁਪਤਾ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਫਿਰ ਉਸਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਸਦਾ ਪਤੀ ਗੁਰਦੇ ਫੇਲ੍ਹ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿੱਤੀ ਸਮੱਸਿਆ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ।

ਉਕਤ ਪਲਾਟ ਖਰੀਦਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਣਾ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਹ ਪੈਸੇ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ; ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਮਤਾ ਗੁਪਤਾ ਨੇ ਵਿਕਰੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਲਈ ਕੋਈ ਦਿਲਚਸਪੀ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਈ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਮੁੰਨੀ ਦੇਵੀ ਨੂੰ ਚੈੱਕ ਪੇਸ਼ ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ; ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੁੰਨੀ ਦੇਵੀ ਨੇ ਰਜਿਸਟਰਡ ਡਾਕ ਰਾਹੀਂ 02.01.2015 ਅਤੇ 18.05.2015 ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੋਟਿਸ ਭੇਜਿਆ; 18.05.2015 ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਮਿਲਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮਮਤਾ ਗੁਪਤਾ ਨੇ ਕੋਈ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਇਆ, ਤਾਂ ਮੁੰਨੀ ਦੇਵੀ ਨੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ 05.08.2015 ਨੂੰ ਪਾਵਰ ਆਫ ਅਟਾਰਨੀ ਹੋਲਡਰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ।

2.2 ਇਹ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਦੋਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਆਪਣੇ ਦੋਸਤ ਰਾਮ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਨਾਲ 20.08.2015 ਨੂੰ ਪਲਾਟ 'ਤੇ ਗਿਆ ਤਾਂ ਉਸ ਸਮੇਂ ਮਮਤਾ ਗੁਪਤਾ ਅਤੇ ਉਸਦਾ ਪਤੀ ਤਿੰਨ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨਾਲ ਟੀਨ ਸ਼ੈੱਡ ਦੇ ਬਾਹਰ ਮੌਜੂਦ ਸਨ। ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੂਰੀ ਵਿਚਾਰ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਕਮਰੇ 'ਤੇ ਤਾਲਾ ਲਗਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਕਤ ਤਾਲਾ ਖੋਲ੍ਹਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਉਸ ਸਮੇਂ, ਮਮਤਾ ਗੁਪਤਾ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਪਤੀ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 2 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਤਾਲਾ ਨਹੀਂ ਖੋਲ੍ਹਣਗੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 10 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਜਾਂਦੇ। ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਮਾਂ ਅਤੇ ਭੈਣ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਗੰਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਗਾਲ੍ਹਾਂ ਕੱਢੀਆਂ ਅਤੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਧੱਕਾ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਉਹ ਹੇਠਾਂ ਡਿੱਗ ਪਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਨੂੰ ਮੁਠੀ ਨਾਲ ਕੁੱਟਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਮਮਤਾ ਗੁਪਤਾ, ਜਿਸ ਕੋਲ ਚਾਕੂ ਵਰਗਾ ਹਥਿਆਰ ਸੀ, ਨੇ ਉਸ ਦਾ ਧਾਰਵਾਲਾ ਹਿੱਸਾ ਆਪਣੀ ਛਾਤੀ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਇਕ ਖਾਲੀ ਕਾਗਜ਼ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦਸਤਖਤ ਕਰਨ ਦੀ ਧਮਕੀ ਦਿੱਤੀ। ਜੇ ਨਹੀਂ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੇ ਇਸ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ। ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੇ ਮੈਡੀਕਲ ਰਿਪੋਰਟ ਵੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਾਂਚ ਪੂਰੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ, ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਘਟਨਾ ਵਾਲੀ ਥਾਂ ਤੋਂ ਸਬੂਤ ਇਕੱਠੇ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸੁਤੰਤਰ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਅਤੇ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਚਿਤ ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਇਹ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਰੁੱਧ ਧਾਰਾ 147 ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਕੇਸ ਬਣਦਾ ਹੈ, ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 148, 149, 406, 329 ਅਤੇ 386, ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਨਿੱਜੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਵਿਰੁੱਧ 26.11.2015 ਨੂੰ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਨੰਬਰ 320/2015 ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ।

2.3 ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਿੱਜੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 482 ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਖੜਕਾਇਆ। 482 ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ - ਨਿੱਜੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਹ ਕੇਸ ਸੀ ਕਿ ਵਿਵਾਦ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦਾ ਹੈ; ਕਿ ਮੁੰਨੀ ਦੇਵੀ ਨੇ 27.10.2010 ਨੂੰ ਮਮਤਾ ਗੁਪਤਾ ਨਾਲ ਬਦਲਾਖੋਰੀ ਵਜੋਂ ਵੇਚਣ ਲਈ ਇੱਕ ਰਜਿਸਟਰਡ ਸਮਝੌਤਾ ਕੀਤਾ; ਕਿ ਮੁੰਨੀ ਦੇਵੀ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਪਲਾਟ 'ਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਮੁਫਤ ਹੋਲਡ ਕਰਵਾਉਣ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਮਤਾ ਗੁਪਤਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਵਿਕਰੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਕੰਮ ਕੀਤਾ; ਉਸ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਤੁਰੰਤ ਕਿਸ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ

ਚੈੱਕ ਅਤੇ ਨਕਦ ਦੋਵੇਂ ਅਤੇ ਬਾਕੀ 10 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਵਿਕਰੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਸਮੇਂ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ; ਉਸੇ ਤਾਰੀਖ ਨੂੰ ਮਮਤਾ ਗੁਪਤਾ ਅਤੇ ਮੁੰਨੀ ਦੇਵੀ ਦਾ ਇੱਕ ਸਾਂਝਾ ਨੋਟਰਾਈਜ਼ਡ ਹਲਫਨਾਮਾ ਵੀ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮਮਤਾ ਗੁਪਤਾ ਦੁਆਰਾ 25 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਅਤੇ ਮਮਤਾ ਗੁਪਤਾ ਨੂੰ ਕਬਜ਼ਾ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ; ਕਿ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਮਤਾ ਗੁਪਤਾ ਨੇ ਉਕਤ ਪਲਾਟ 'ਤੇ ਦੋ ਕਮਰੇ ਦਾ ਸੈੱਟ ਬਣਾਇਆ। ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੁੰਨੀ ਦੇਵੀ ਨੂੰ ਫ੍ਰੀ ਹੋਲਡ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਕਿਉਂਕਿ ਮਮਤਾ ਗੁਪਤਾ ਦਾ ਪਤੀ ਗੁਰਦੇ ਫੇਲ੍ਹ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਸੀ ਅਤੇ ਡਾਇਲਸਿਸ ਕਰਵਾ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੀ; ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੁੰਨੀ ਦੇਵੀ ਨੇ ਕਾਨਪੁਰ ਨਗਰ ਦੇ ਸਿਵਲ ਜੱਜ (ਸੀਨੀਅਰ ਡਵੀਜ਼ਨ) ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ। ਨਿੱਜੀ ਜਵਾਬਦਾਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਵੀ ਮਾਮਲਾ ਸੀ - ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਮੁੰਨੀ ਦੇਵੀ ਨੂੰ ਹੇਠਾਂ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਕੋਈ ਰਾਹਤ ਨਹੀਂ ਮਿਲੀ, ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਇੱਕ ਭੂ-ਮਾਫੀਆ - ਅਸਲ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ - ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਸੰਪਰਕ ਵਿੱਚ ਆਈ ਅਤੇ ਉਹ ਮੁੰਨੀ ਦੇਵੀ ਦਾ ਪਾਵਰ ਆਫ ਅਟਾਰਨੀ ਧਾਰਕ ਸੀ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਉਹ 20.08.2015 ਨੂੰ ਪਲਾਟ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕਰਦਾ ਸੀ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਮਤਾ ਗੁਪਤਾ ਨੇ ਕਾਨਪੁਰ ਨਗਰ ਦੇ ਸਿਵਲ ਜੱਜ (ਸੀਨੀਅਰ ਡਵੀਜ਼ਨ) ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ 2015 ਦੇ ਓਐਸ ਨੰਬਰ 2077 ਵਜੋਂ ਸਥਾਈ ਰੋਕ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮਮਤਾ ਗੁਪਤਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਅਸਥਾਈ ਰੋਕ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਆਦੇਸ਼ ਅਜੇ ਵੀ ਲਾਗੂ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਕਿ ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਿਵਲ ਕਿਸਮ ਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਸਿਰਫ ਮਮਤਾ ਗੁਪਤਾ 'ਤੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਪਲਾਟ ਸੌਂਪਣ ਲਈ ਦਬਾਅ ਪਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਮਮਤਾ ਗੁਪਤਾ ਨੇ ਪਲਾਟ ਦੇ ਮਾਲਕ ਨੂੰ 25 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਪੂਰੀ ਐਫਆਈਆਰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ।

3. ਇਹ ਕਿ 482 ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਅਸਲ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੇ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਅਸਲ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਇੱਕ ਵਿਸਥਾਰਤ ਹਲਫਨਾਮਾ/ਜਵਾਬੀ ਹਲਫਨਾਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਸੀ ਕਿ ਮੁੰਨੀ ਦੇਵੀ ਵੱਲੋਂ ਮਮਤਾ ਗੁਪਤਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ 27.10.2010/27.10.2010 ਨੂੰ ਨੋਟਰਾਈਜ਼ਡ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ 25 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਮਮਤਾ ਗੁਪਤਾ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਰੁੱਧ 04.12.2015 ਨੂੰ ਇਕ ਹੋਰ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ 2015 ਦੇ ਕੇਸ ਕ੍ਰਾਈਮ ਨੰਬਰ 816 ਵਜੋਂ ਥਾਣਾ ਬਰੜਾ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕਾਨਪੁਰ ਨਗਰ ਵਿਖੇ ਧਾਰਾ 420, 467, 468, 471 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ ਤਹਿਤ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਅਜੇ ਵੀ ਜਾਰੀ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮਮਤਾ ਗੁਪਤਾ ਨੇ ਧੋਖਾਧੜੀ ਨਾਲ ਬਿਜਲੀ ਕੁਨੈਕਸ਼ਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ

ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਿਜਲੀ ਵਿਭਾਗ, ਕਾਨਪੁਰ ਨਗਰ ਵੱਲੋਂ 18.08.2015 ਨੂੰ ਉਕਤ ਬਿਜਲੀ ਕੁਨੈਕਸ਼ਨ ਪੱਕੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੱਟ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਅੱਜ ਤੱਕ ਇਸ ਇਮਾਰਤ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਬਿਜਲੀ ਕੁਨੈਕਸ਼ਨ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜਾਂਚ ਪੂਰੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਸਬੂਤ ਇਕੱਠੇ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਦਵਾਨ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੇ ਸਮਝਦਾਰੀ ਨਾਲ ਸੋਚ-ਸਮਝ ਕੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ 482 ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

4. ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਉਕਤ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਸਮੁੱਚੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸਲ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਕਪਤਾਨ ਸਿੰਘ ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਸੌਦੇ ਲਈ ਬਾਹਰੀ ਅਤੇ ਅਜਨਬੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਦੇ ਇਸ਼ਾਰੇ 'ਤੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਸਕਦੀ; ਮੁੰਨੀ ਦੇਵੀ ਵੱਲੋਂ ਉਸ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕੋਈ ਪਾਵਰ ਆਫ ਅਟਾਰਨੀ ਜਵਾਬੀ ਹਲਫਨਾਮੇ ਨਾਲ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿ ਵਿਵਾਦ ਸਿਵਲ ਕਿਸਮ ਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਹਨ ਅਤੇ ਮੁੰਨੀ ਦੇਵੀ ਅਤੇ ਮਮਤਾ ਗੁਪਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਨੋਟਰਾਈਜ਼ਡ ਹਲਫਨਾਮੇ ਦੀ ਸੱਚਾਈ ਅਤੇ ਅਸਲੀਅਤ ਨੂੰ ਸਿਵਲ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਕੋਈ ਸੌਂਪਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਕੋਈ ਕੇਸ ਨਹੀਂ ਬਣਦਾ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 406 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਲਈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਖਿਲਾਫ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 406 ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਦੋਸ਼ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਬੂਤ ਦੇ ਮੁੱਖ ਦੋਸ਼ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਹਨ।

5. ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 482 ਤਹਿਤ ਆਪਣੀਆਂ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਸਮੁੱਚੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਅਤੇ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਅਸਲ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

6. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਸੰਤੋਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਪਾਂਡੇ ਨੇ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 482 ਤਹਿਤ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਕੇ ਗੰਭੀਰ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਇਸ ਤੱਥ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਕਿ ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਸ ਦੀ ਜਾਂਚ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਪੂਰੀ ਜਾਂਚ ਅਤੇ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਸਬੂਤ ਇਕੱਠੇ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਸੁਤੰਤਰ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਸੀ

ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਵਿਦਵਾਨ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੇ ਵੀ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 482 ਤਹਿਤ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਉਪਰੋਕਤ ਪਹਿਲੂ 'ਤੇ ਬਿਲਕੁਲ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

6.1 ਇਹ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਇਹ ਸਮਝਣ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਕੁਝ ਵਿਵਾਦਪੂਰਨ ਮੁੱਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਸਿਰਫ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

6.2 ਇਹ ਵੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਧਾਰਾ 482 ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਧਾਰਾ 482 ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚਾਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ***ਦਿਨੇਸ਼ਭਾਈ ਚੰਦੂਭਾਈ ਪਟੇਲ ਬਨਾਮ ਗੁਜਰਾਤ ਰਾਜ,*** *(2018) 3 ਐਸਸੀਸੀ 104 ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਭਾਰੀ ਨਿਰਭਰਤਾ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ;* ***ਧਰੁਵਰਮ ਮੁਰਲੀਧਰ ਸੋਨਾਰ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ,*** *(2019) 18 ਐਸਸੀਸੀ 191;* ***ਸੀਬੀਆਈ ਬਨਾਮ ਅਰਵਿੰਦ ਖੰਨਾ,*** *(2019) 10 ਐਸਸੀਸੀ 686;* ***ਤੇਲੰਗਾਨਾ ਬਨਾਮ ਮਨਾਗੀਪੇਟ,*** *(2019) 19 ਐਸਸੀਸੀ 87; XYZ* ***ਬਨਾਮ ਗੁਜਰਾਤ ਰਾਜ,*** *(2019) 10 ਐਸਸੀਸੀ 337*

6.3 ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਕਿ XYZ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਗੰਭੀਰ ਤ੍ਰਿਪਾਠੀ ਦੋਸ਼ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਧਾਰਾ 482 ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਤਹਿਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀਆਂ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਐਫਆਈਆਰ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਗਲਤ ਹੈ।

6.4 ਇਹ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਇਹ ਸਮਝਣ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਸਿਵਲ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਮੁੰਨੀ ਦੇਵੀ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੁਲਜ਼ਮ ਨੰਬਰ 2 ਨੇ ਸਿਰਫ ਸਥਾਈ ਰੋਕ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਲਈ ਕੋਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ 27.10.2010 ਦੇ ਸੰਯੁਕਤ ਨੋਟਰਾਈਜ਼ਡ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੀ ਜਾਅਲਸਾਜ਼ੀ ਦੇ ਬਹੁਤ ਗੰਭੀਰ ਦੋਸ਼ ਹਨ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੇ ਮੁੰਨੀ ਦੇਵੀ ਨੂੰ 25 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੇਣ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਹੈ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਇਸ ਤੱਥ ਦੀ ਕਦਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ 27.10.2010 ਦੇ ਦੋ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਹਨ, ਇੱਕ ਰਜਿਸਟਰਡ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵਿਕਰੀ ਦਾ ਵਿਚਾਰ 25 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸੇ ਮਿਤੀ 27.10.2010 ਦੇ ਦੂਜੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਵਿੱਚ, ਵਿਕਰੀ ਵਿਚਾਰ 35 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ 25 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਮੁੰਨੀ ਦੇਵੀ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ 25 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਅਤੇ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਸੰਯੁਕਤ ਨੋਟਰਾਈਜ਼ਡ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ

ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਸਮੇਂ 27.10.2010 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਲਈ, ਜਦੋਂ ਗੰਭੀਰ ਟ੍ਰਾਈਬਲ ਮੁੱਦੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ।

7. ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਅੰਕਿਤ ਗੋਇਲ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ - ਅਸਲ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ ਹੈ।

8. ਨਿੱਜੀ ਜਵਾਬਦਾਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਅਮਿਤ ਕੁਮਾਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਦਿਆਂ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਗਲਤੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੈ।

8.1 ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਸਹੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਕੇਸ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਪਵਾਦਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਭਜਨ ਲਾਲ, 1992 ਪੂਰਕ (1) ਐਸਸੀਸੀ 335 ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਅਤੇ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

8.2 ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 406 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਲਈ ਜਦੋਂ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 406 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਸਮੱਗਰੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਸਹੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਿਵਲ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ 27.10.2010 ਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਅਸਲੀਅਤ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਬਿਲਕੁਲ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਿਵਲ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧਿਕ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਬਦਲਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

8.3 ਨਿੱਜੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਅੱਗੇ ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵੀ ਮੈਡੀਕਲ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਜੋ ਹੁਣ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੈਡੀਕਲ ਰਿਪੋਰਟ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਫਿਰ ਵੀ ਮੈਡੀਕਲ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੀਆਂ ਸੱਟਾਂ ਸਧਾਰਣ ਕਿਸਮ ਦੀਆਂ ਹਨ, ਹੋਰ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਕੋਈ ਕੇਸ ਨਹੀਂ ਬਣਦਾ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

8.4 ਇਹ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਸਲ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਕੋਲ ਵੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਮੁੰਨੀ ਦੇਵੀ ਦੁਆਰਾ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਫਾਂਸੀ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪਾਵਰ ਆਫ ਅਟਾਰਨੀ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

8.5 ਉਪਰੋਕਤ ਦਲੀਲਾਂ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

9. ਸਬੰਧਤ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸਲਾਹਕਾਰ ਨੂੰ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਸੁਣਿਆ।

9.1 ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 482 ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 147, 148, 149, 406, 329 ਅਤੇ 386 ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 482 ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ, ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕਰਨ ਅਤੇ ਘਟਨਾ ਵਾਲੀ ਥਾਂ ਤੋਂ ਸਬੂਤ ਇਕੱਤਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸੁਤੰਤਰ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਅਤੇ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 147, 148, 149, 406, 329 ਅਤੇ 386 ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਦਵਾਨ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੇ ਵੀ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦਾ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਜਾਂਚ/ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ ਇਕੱਤਰ ਕੀਤੀ ਸਮੱਗਰੀ ਅਤੇ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਬਿਆਨਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ। ਜੇ ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 482 ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਸੀ, ਤਾਂ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ./ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਹੀ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਅਤੇ ਕੀ ਕਿਸੇ ਸੰਗਿਆਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਇਸ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਦੋਂ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਸਬੂਤ ਇਕੱਤਰ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਜਾਂਚ/ਜਾਂਚ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਮਾਮਲਾ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਖੜ੍ਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ ਇਕੱਤਰ ਕੀਤੀ ਸਮੱਗਰੀ/ਸਬੂਤਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਵੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਅਤੇ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਕੇਸ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਦਿਨੇਸ਼ਭਾਈ ਚੰਦੂਭਾਈ ਪਟੇਲ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਐਫਆਈਆਰ ਦੀ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਕਿਸੇ ਸੰਗਿਆਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀ ਵਾਂਗ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਅਪੀਲ ਅਦਾਲਤ ਵਾਂਗ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਐਫਆਈਆਰ ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਅਤੇ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਸਮੱਗਰੀ, ਜੇ ਕੋਈ ਹੋਵੇ, ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਸਬੂਤ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਕਦਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਹ ਐਫਆਈਆਰ ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਅਤੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਸਮੱਗਰੀ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਸਿੱਟੇ ਕੱਢ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਵਧੇਰੇ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਨਿਰਭਰ ਸਮੱਗਰੀ ਵਿਵਾਦਪੂਰਨ ਹੁੰਦੀ ਹੈ. ਇਹ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ,

ਅਜਿਹੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਜਾਂਚ ਅਥਾਰਟੀ ਦਾ ਕੰਮ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਦਾਇਰ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਵਾਲਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰੇ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਨਾਲ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਸਮੱਗਰੀ 'ਤੇ ਕਿੰਨੀ ਦੂਰ ਅਤੇ ਕਿਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਨਿਰਭਰਤਾ ਰੱਖੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

9.2 ***ਧਰੁਵਰਮ ਮੁਰਲੀਧਰ ਸੋਨਾਰ*** *(ਸੁਪਰਾ)* ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ***ਭਜਨ ਲਾਲ*** *(ਸੁਪਰਾ)* ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 482 ਤਹਿਤ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨਾ ਇੱਕ ਅਪਵਾਦ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਨਿਯਮ। ਇਹ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 482 ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਅਧੀਨ ਅੰਦਰੂਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਭਾਵੇਂ ਵਿਆਪਕ ਹੈ, ਪਰ ਸੰਜਮ ਨਾਲ, ਸਾਵਧਾਨੀ ਨਾਲ ਅਤੇ ਸਾਵਧਾਨੀ ਨਾਲ ਵਰਤਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਅਜਿਹੀ ਅਭਿਆਸ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੈਕਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਟੈਸਟਾਂ ਦੁਆਰਾ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 482 ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਕਦਰ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ***ਅਰਵਿੰਦ ਖੰਨਾ*** *(ਸੁਪਰਾ)*, ***ਮਨਾਗੀਪੇਟ*** *(ਸੁਪਰਾ)* ਅਤੇ XYZ *(ਸੁਪਰਾ)* ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਉੱਪਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

9.3 ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਦਿਆਂ, ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਧਾਰਾ 482 ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਹੈ।

10. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਇਸ ਤੱਥ ਦੀ ਕਦਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਬਹੁਤ ਗੰਭੀਰ ਤਿੰਨ ਯੋਗ ਮੁੱਦੇ/ਦੋਸ਼ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੇ ਸਮੇਂ ਜਾਂਚ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਪਹਿਲੂਆਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਇਸ ਤੱਥ ਦੀ ਕਦਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਮਮਤਾ ਗੁਪਤਾ - ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 2 ਅਤੇ ਮੁੰਨੀ ਦੇਵੀ ਦਾ ਸੰਯੁਕਤ ਨੋਟਰਾਈਜ਼ਡ ਹਲਫਨਾਮਾ, ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਲਜ਼ਮ ਨੰਬਰ 2 - ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਮਮਤਾ ਗੁਪਤਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, 25 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਉਸ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਗੰਭੀਰ ਵਿਵਾਦ ਹੈ। ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ 27.10.2010 ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਲਈ ਰਜਿਸਟਰਡ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ, ਵਿਕਰੀ ਵਿਚਾਰ 25 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਮੁੰਨੀ ਦੇਵੀ ਨੂੰ 25 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਦਾ ਕੋਈ ਹਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਸੌਂਪਣ ਦਾ ਕੋਈ ਹਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਸੇ ਮਿਤੀ ਯਾਨੀ 27.10.2010 ਦੇ ਸਾਂਝੇ ਨੋਟਰਾਈਜ਼ਡ ਹਲਫਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਵਿਕਰੀ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ 35 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ 25 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਮੁਲਜ਼ਮ ਨੰਬਰ 2 ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਹੈ। 25 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੌਰਾਨ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨਾ ਪਏਗਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਉਕਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਅਤੇ 25 ਰੁਪਏ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ

ਜਿਵੇਂ ਕਿ 27.10.2010 ਦੇ ਸੰਯੁਕਤ ਨੋਟਰਾਈਜ਼ਡ ਹਲਫਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਵਿਚਾਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਵੇਚਣ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ 25 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਵਿਕਰੀ ਵਿਚਾਰ ਵਜੋਂ ਦੱਸੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ 10 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਚੈੱਕ ਦੁਆਰਾ ਕਰਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਰਜਿਸਟਰਡ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੇ ਤਿੰਨ ਯੋਗ ਮੁੱਦੇ/ਦੋਸ਼ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ ਇਕੱਤਰ ਕੀਤੀ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਕਰਨ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਵਿਚਾਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੀ ਹੈ।

11. ਹੁਣ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇਸ ਨਤੀਜੇ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ ਕਿ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 406 ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਕੋਈ ਕੇਸ ਨਹੀਂ ਬਣਦਾ, ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਖੁਦ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ 27.10.2010 ਦਾ ਸੰਯੁਕਤ ਨੋਟਰਾਈਜ਼ਡ ਹਲਫਨਾਮਾ ਗੰਭੀਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਵਾਦਪੂਰਨ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਿਵਲ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਇਸ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਉੱਥੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਥੋਂ ਤਕ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੀ ਇਸ ਗੱਲ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਵਿਚ ਅਸਫਲ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਕਥਿਤ ਸਾਂਝੇ ਨੋਟਰਾਈਜ਼ਡ ਹਲਫਨਾਮੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 467, 468, 471 ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਇਕ ਹੋਰ ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਵੀ ਕਬਜ਼ਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜਦੋਂ ਸੰਯੁਕਤ ਨੋਟਰਾਈਜ਼ਡ ਹਲਫਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਅਨੁਸਾਰ 25 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਗੰਭੀਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਵਾਦਪੂਰਨ ਹੈ ਅਤੇ 2 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੇ 5-5 ਚੈੱਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਚੈੱਕ ਵੀ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਬਜ਼ਾ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ (ਜੋ ਕਿ ਗੰਭੀਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਵਾਦਪੂਰਨ ਹੈ) ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਜਾਇਦਾਦ ਸੌਂਪਣਾ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਇਹ ਰਾਏ ਦੇਣਾ ਕਿ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 406 ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਕੋਈ ਕੇਸ ਨਹੀਂ ਬਣਦਾ, ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੌਰਾਨ ਉਪਰੋਕਤ ਪਹਿਲੂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਪਹਿਲਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਮੁੰਨੀ ਦੇਵੀ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੁਲਜ਼ਮ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਵੀ ਸਿਰਫ ਸਥਾਈ ਰੋਕ ਲਈ। ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਲਈ ਕੋਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਕੁਝ ਵੀ ਹੋਵੇ, ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੇ ਪਹਿਲੂਆਂ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਸਮੇਂ ਹੀ ਵਿਚਾਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋ ਕੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਘੋਰ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾ ਰਹੀ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਧਾਰਾ 482 ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਤਹਿਤ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਹੈ।

12. ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਵੀ ਇਹ ਟਿੱਪਣੀ ਕਰਕੇ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਅਸਲ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਟਿੱਪਣੀ ਇਸ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਾਊਂਟਰ ਦੇ ਨਾਲ ਪਾਵਰ ਆਫ ਅਟਾਰਨੀ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜਦੋਂ ਇਹ ਹੁੰਦਾ ਹੈ

ਐਫਆਈਆਰ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੁੰਨੀ ਦੇਵੀ ਨੇ ਪਾਵਰ ਆਫ ਅਟਾਰਨੀ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ, ਮੁਲਜ਼ਮ ਅਤੇ ਸੁਤੰਤਰ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਹਨ, ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਕੋਲ ਪਾਵਰ ਆਫ ਅਟਾਰਨੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਇਸ 'ਤੇ ਸੁਣਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ।

13. ਉਪਰੋਕਤ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਅਤੇ ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 482 ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਫੈਸਲਾ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਅਸਥਿਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਹੁਣ, ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਧਾਰਾ 482 ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਅਤੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਅਤੇ ਉੱਪਰ ਸਾਡੇ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਏ ਬਿਨਾਂ ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਨਿਧੀ ਜੈਨ ਅਪੀਲ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ।

ਬੇਦਾਅਵਾ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ/ਨਿਆਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ/ ਨਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ।

MANJEET SINGH
E. No. P/1882/2007 Advocate
Chamber No. 417 2nd Flour
Civil Courts, Rajpura
Mobile: 98726-56669